

By og utmark - fritid og friluftsliv

Temaet for dette nummeret av Utmark er byen, utmarka og friluftslivet. Som kjent, men likevel overraskende for mange, er det bare 1,4 % av Norges landareal som er nedbygd av bygninger, veier og jernbaner. Om lag 1 % av dette nedbygde arealet er tettsteder, dvs. områder med mer enn 200 innbygger og mindre enn 50 meter mellom bygningene. På denne ene prosenten av landarealet er 80 % av oss registrert som bosatte. Det innebærer at den tettsteds- eller bynære utmarka er viktige friluftsområder for størstedelen av Norges befolkning.

Fire artikler formidler resultater fra det strategiske instituttprogrammet *Friluftsliv i endring 2004-2008*, som er utført i samarbeid mellom Norsk institutt for kulturminneforskning, Norsk institutt for by- og regionforskning og Norsk institutt for naturforskning. I programmet har instituttene sett på planlegging og forvaltning av urbane friluftsområder knytta til kystsone, bymark/byhei og sammenhengende korridorer i Bodø og Kristiansand og bybefolkningens interesser og holdninger til kulturmiljøer og naturkvaliteter langs Alna-elva i Oslo.

Samtidig trenger byens fritidsliv stadig dypere inn i utmarka – stadig dypere inn i byens bakland og naturherlighetene her. Veksten i moderne høystandard fritidsboliger som vi "fritidspendler" til i et belte på 1-4 timer fra et svært konkret uttrykk for dette. Hva forgår av forskning i Norge på fritidsboliger, og hvilke samfunnsmessige trender er det som utfolder seg? To artikler adresserer dette aspektet av fritiden og friluftslivet – om det nå er dette det dreier seg om? Hva var det nå de sa i NRK's "Lille-Lørdag": Kjør debatt!

Så ønsker redaksjonen alle våre lesere og bidragsyttere et godt nytt år!

Lillehammer 30. desember 2008.

